

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint
1310 PORSCHE 917

Märklin Sprint
1310

Märklin Sprint
1310

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

Märklin Sprint

1318

POLIZEI-PORSCHE

1319

Mc NAMARA

1319

MADE IN WESTERN GERMANY

MARTINI

10

GOODYEAR

20

20

20

märklin

Bilbana

märklin
Sprint

Porsche 911

1324

Bilba

se

Racebaa

klin

course

Race

Fartnostalgi med MÄRKLIN

En gång om året träffas entusiasterna i Märklin Sprint Racing Club i Limmared. Den årliga träffen handlar mycket om att ha trevlig, men också om möjligheten att få tävla på en enorm bilbana.

TEXT & FOTO: JOAKIM SANNAGÅRD

Det är helt tyst, koncentrationen är på topp och åtta par ögon är alla helt fokuserade på starttavlan. Sekunden senare far de åtta bilarna iväg parallellt. Två tappar greppet redan i den första kurvan och är ute ur leken. Kampen mellan de återstående sex är hård men tre varv senare är de bara två bilar som rullar in i mål...

Den väletablerade tyska leksakstillverkaren Märklin hade under efterkrigsåren haft framgångar med att göra modelljärnvägen till en populär leksak bland pojkar i stora delar av västra Europa. Med sin långa erfarenhet av att tillverka leksaker insåg ledningen för företaget att även intresset för modelljärnvägar som leksaker skulle mattas av. Elektriska bilbanor hade i slutet av 1950-talet utvecklats i England utifrån den teknik som fanns på modelljärnvägarna vid den här tiden. Märklin uppmärksammade detta och vid sidan av produktionen av räls, lok och vagnar så påbörjade man utvecklingen av ett eget bilbanesystem i skala 1:32 under namnet Märklin Sprint.

Bilbanorna från Märklin började säljas år 1967. Sortimentet omfattade

bandelar, styrutrustning och naturligtvis en mängd olika bilmodeller. Mercedes Monoposto var den första bil som producerades av Märklin Sprint. Genom åren skulle det produceras totalt 16 olika bilmodeller som var och en släpptes i olika målningar och varianter. Till mångas stora förfäran valde ägaren att lägga ner produktionen av Märklin Sprint efter bara 16 år och den sista modellen och tillbehören producerades år 1982.

EN SVENSK KLUBB

Märklin Sprint Racing Club är en grupp svenska entusiaster som brinner för bilbaneracing med de bandelar, bilar och teknik som Märklin producerade. Klubben startade år 1997 och har idag ett hundratal medlemmar över i stort sett hela landet. De har årligen en träff i Limmared. En helg som handlar

Anslutningsboxen för den stora banans spår 1 med ett gashandtag i originalutförande från Märklin Sprint.

mycket om att umgås och ha kul, men naturligtvis också om racing med modellerna från Märklin Sprint. Arbetet med att förbereda evenemanget tar en hel del tid. Banplaneringen är något som startar flera månader innan träffen. De första åren var banorna 6-spåriga, men för att ge fler chansen att vara med så byggs banan numera med 8 spår.

BANBYGGET

Helgen i Limmared inleds redan under fredagen då man tillsammans bygger upp banan efter den ritning som klubbmedlemmen Kalle Meier utformat. Planeringen baseras på de bandelar man har tillgång till genom några av medlemmarnas omfattade samlingar. Årets bana var hela 44,5 meter lång och utnyttjade utrymmet i Folkets Hus på ett mycket effektivt sätt. Trots att det är teknik som är mellan 37 och 52 år fungerar allting väldigt väl. Klubbens grundare Lars Dobo förklarar:

– Det handlar mycket om att vara noggrann. Vi går igenom varje bandel vid monteringen, är det några tekniska brister så åtgärdar vi dem eller byter ut delen. Lars fortsätter:

– Detsamma gäller bilarna. Det är i grunden bra teknik som går att vässa ytterligare om man lägger ner tid vid verkstadsbordet.

I originalutförande har en Sprintbana löstagbara staket som hjälper till att hålla bilarna på banan. I klubben har man valt bort staketen och banan kompletteras därför med Kalle Meiers egenkonstruerade sladdzoner som placeras på utvalda ställen. Små detaljer som totalt sett ger en roligare racing på den stora banan.

Att bilarna har en stabil tillgång till el längs med hela banan är mycket viktigt. Strömkällor är åtta transformatorer från Märklin Sprint som matar varsitt spår. Varje transformator är kopplad till en svart anslutningsbox där föraren kan ansluta sitt eget gashantag. Från kopplingsboxen går kablar till fyra olika anslutningsställen runt om banan för varje spår. På detta sätt undviker man spänningsfall på den stora banan i samband med klubbens träffar.

SMÅSKALIG RACING

Under träffen i Limmared är den första halvan av lördagen öppen för fri körning bland medlemmarna. Det som lockat många av deltagarna är dock den verkliga racingen och när mörkret börjar sänka sig över det västgötska samhället drar tävlandet igång.

Motorsport i alla former, även det småskaliga på en bilbana, kräver att man har noggrann koll på tiden. Kalle Meier har tillsammans med sin son Anton Meier utvecklat ett system som med IR-teknik kan avläsa både tjuvstarter och varvtider. Avläsningsrampen över banan är kopplad till en dator som styr starten och håller koll på varvtider och resultat.

Tävlingen är indelad i totalt 16 olika klasser. En för varje biltyper som Märklin Sprint producerat. I varje klass kör man åtta heat. Ett heat på varje spår, på så vis blir tävlingen helt rättvis. Mellan heaten byter förarna även placering och anslutningsställe runt banan för sitt eget gashantag och en klass innebär således att man som förare rent fysiskt också rört sig runt hela banan. Alla förare får köra tre varv på banans varje spår och de fem bästa tiderna räknas. Därigenom finns det ett visst utrymme för misstag under tävlingens olika heat.

Datorn håller koll på varje heat, men för sammanställningen av resultatet i varje klass använder man en stor poängtavla som står uppställd centralt i lokalen. På plats i Limmared är man elva klubbmedlemmar som är med och tävlar. Det begränsade antalet spår gör att varje deltagare får välja vilka klasser man vill tävla i. Den poäng man samlat ihop under hela tävlingen viktas mot antalet starter och ger en poängsumma som är jämförbar oavsett hur många klasser var och en tävlat i.

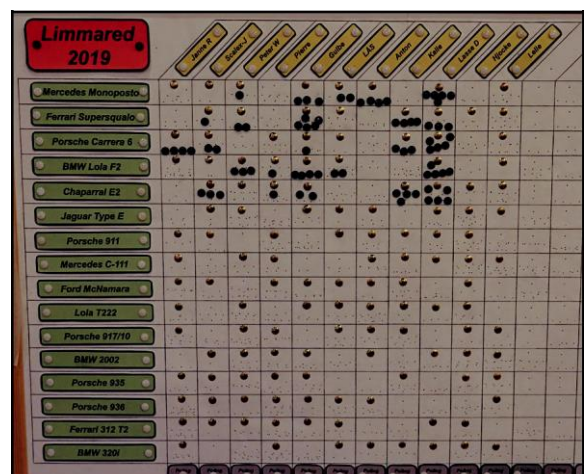
På poängtavlan markeras vilka klasser varje tävlande valt att starta i med mässingsfärgade häftstift. Efter de åtta heaten i varje klass fördelas totalt femton poäng till de fem snabbaste förarna. På den analoga poängtavlan markeras poängen med svarta häftstift. Fem poäng till vinnaren, fyra till andraplatsen, tre till trean och så vidare.

Uppställning inför ett av heaten i klassen med Jaguar E-type, art.nr 1308 hos Märklin Sprint.

Den banritning som ligger till grund för allt arbete med att montera bandelarna under fredagen.

Sammanställningen av alla klasser sker helt analogt på en stor poängtavla intill banan.

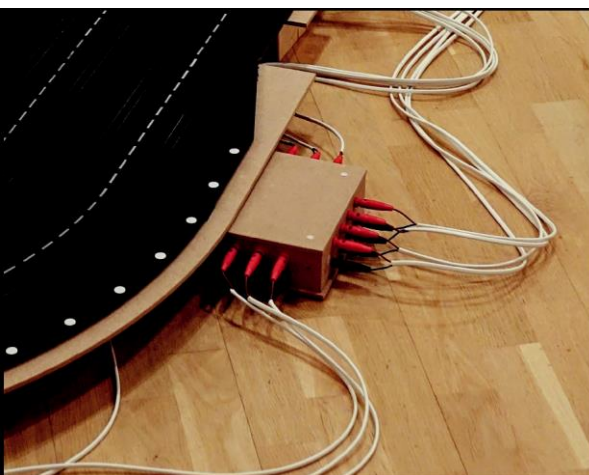

Banan fyller en större del av den stora samlingsalen i Limmareds Folkets Hus. Runt banan kan man se de svarta anslutningsboxar där varje förare kopplar in sitt gashantag.

Name	Lane	Behind	TotalTime	Corr Sec	Pts
1 Lars Dobo	7		00:57.462	0	11
2 Lelle	8	+00.900	00:58.362	0	6
3 Gulbe	5	+01.142	00:58.604	0	4
4 Scalex	4	+1 lap	00:37.656	0	3
5 Anton Meier	3	+1 lap	00:37.755	0	2

F: Store Fastest Times, one by one
 S: Store Fastest Times, all at once
 R: Show Race Report
 C: Correct total time
 X: Return to Main Screen

En dator håller koll på alla heat i varje klass och räknar snabbt fram en vinnare.

Egentillverkade kopplingsboxar bidrar till att elen kan fördelas ut över hela banan.

Arbete på golvnivå när bilarna förbereds inför nästa heat. Rampen över banan håller koll på både tjuvstarter och varvtider när medlemmarna i klubben tävlar med varandra.

Märklin Sprint har genom året förvandlats från leksak till samlarobjekt. Men i Limmared verkar man rörande överens om att bilarna ska användas till vad de var gjorda för!

Ingenting är så bra att det inte kan bli bättre. En bärbar verkstad är ovärderlig under helgen.

Bilbanesystemet från Märklin Sprint omfattade ett stort antal olika delar och detaljer.

Riktigt trevliga "boxarts" på bilbanornas kartonger väckte nog många's intresse.

Artikelnummer 1300 var den första bilmodell som levererades av Märklin Sprint. Med åren skulle man utveckla totalt 16 olika biltyper i modell. Variationen i färg och dekor var stor.

Bilarna har en i grunden bra teknik som fungerar än i dag trots att de är mellan 37 och 52 år.

I en paus under tävlingen fick undertecknad möjlighet att prova några varv på den stora bilbanan. Jag kan bara konstatera att det som ur åskådarens perspektiv ser enkelt ut, kräver fullt fokus och perfekt tajming i varje kurva. Utan att gå in på detaljer kan vi säga att mina varvtider inte skulle givit några poäng överhuvudtaget bland de rutinerade förarna i Limmared. Jag var efter några timmar tvungen att åka vidare, men racingen fortsatte långt in på natten. När alla de sexton klasserna hade avklarats stod det klart att Lars Dobo tog hem totalsegern med start i tolv klasser och totalt 45 poäng. Med start i tio klasser och totalt 36 poäng kom Anton Meier totaltvåa och på tredje plats kom Lars -Åke Svensson som samlade ihop 37 poäng i tolv klasser.

VÄRLDENS STÖRSTA KLUBB

Märklin Sprint Racing Club startades av Lars Dobo och några entusiaster som kom att lära känna varandra efter att ha svarat på annonser om delar till Märklin Sprint i Gula tidningen. De första åren producerade man ett medlemsblad, men i

takt med internets framfart valde gruppen att istället fokusera på den gemensamma hemsidan www.marklinsprint.se. Genom denna har fler intresserade fått upp ögonen för klubbens verksamhet.

Märklin Sprint såldes i flera länder och intresset för företagets bilbanor är på inget sätt litet i andra länder. Men enligt medlemmarna i klubben är det ingen annanstans i världen som man är fler som organiserat sig för att tillsammans bygga och tävla med Märklin Sprint och tills någon annan hävdar motsatsen så titulerar man sig som världens största klubb för Märklin Sprint.

Den svenska marknaden var viktig för Märklin Sprint. F1-föraren Gunnar Nilsson var i mitten av 1970-talet affisch-namn för varumärket och bilbanorna gick att köpa i nästan alla leksaksaffärer. Medlemmarna i klubben blir ofta kontaktade av dem som dammat av den gamla banan från unga år och som nu har en önskan om att åter sätta fart på bilbanan från förr. Genom klubben och tyska auktionssajter kan den som är intresserad än idag få tag i en hel del reservdelar och på hemsidan har klubben

även en del tips för den som vill mecka med sina bilar.

Märklin Sprint har genom åren förvandlats från leksaker till högt värderade

samlarmodeller. På Ebay kan en ovanlig bilmodell i nyskick betinga ett pris på flera tusen. Samtidigt finns det ett stort utbud av använda bandelar och bilar för den som vill återuppleva ungdomens bilbaneracing med Märklin Sprint.

De klubbmedlemmar som byggde banan och tävlade i Limmared var (stående från vänster): Lennart "Team Finlir" Persson, Peter "Cobra" Wetterling, Anton Meier, Lars-Åke "LAS" Svensson, Kalle Meier, Janne Ringström, Joakim "Hjo-Jocke" Jansson, Pierre Wartenberg. (Sittande från vänster): Lars Dobo, Jocke "Scalex" Widin och Mikael "Gulbe" Olofsson.

